

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 994, 8 martie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

La mulți ani, mamă!
La mulți ani, femeie!
La mulți ani, doamnelor!
La mulți ani, domnișoarelor!

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023

— Pagina 3 —

Preînscriseri Online 2022
Feb - Iun
Licență/Masterat

- Drept
- Administrație publică
- Contabilitate și informatică de gestiune
- Management
- Marketing
- Psihologie
- Pedagogia învățământului primar și preșcolar
- Informatică
- Medicină Veterinară
- Kinetoterapie și motricitate specială
- Educație fizică și sportivă

admitere.spiruharet.ro

București, Constanța, Brașov, Craiova, Câmpulung

FII STUDENT LA USH!

La universitatea *Spiru Haret* s-a dat startul campaniei de preînscriseri online!

Viitorii studenți și masteranzi se pot preînscris până pe 30 iunie 2022!

- 5 centre universitare: București, Brașov, Câmpulung, Constanța, Craiova
- 11 facultăți • 31 programe de Licență • 23 de programe de Masterat

Dacă îți vor confirma locul până la 31 iulie 2022, candidații preînscrisi

Noi parteneriate • Noi parteneriate • Noi parteneriate • Noi parteneriate • Noi parteneriate

Universitatea SPIRU HARET - CONFEUROPA IMPRESE in the world

Universitatea Spiru Haret a semnat recent un Protocol de parteneriat cu Asociația CONFEUROPA IMPRESE in the world. Printre obiectivele parteneriatului se află, la fel ca și în alte parteneriate similare cu mediul de afaceri, promovarea cooperării dintre organizații în domeniul educațional, al inovării-dezvoltării-cercetării și promovării reciproce, prin organizarea și realizarea în comun a unor evenimente și/sau programe comune, crearea unui climat și a unei culturi de parteneriat puternic centrate pe cooperare eficientă, reciproc avantajoasă.

► Pagina 3

Nicolae Titulescu – 140 de ani de la naștere
(4 martie 1882 – 17 martie 1941)

BLAGA – TITULESCU
Titulescu – cea mai strălucită inteligență pe care am întâlnit-o în viață.

pag. 7

Începusem să credem că pacea este normalitatea

Mioara VERGU-IORDACHE

De-o vreme, parcă Martie începea întotdeauna frumos. Cu flori proaspete, cu sinceritate și dragoste împletite în firul purtător de simbol. Anul acesta este sub semnul tristeții, al fricii, al deznădejdi pentru milioane de femei. Pentru că este război. Nu virtual. Nu o ficțiune. O realitate împotriva logicii, a rațiunii, a umanității. Un război pentru ceva încă nedefinit. Pentru că dacă un singur om moare, nu există niciun motiv, oricât de justificat de rațiuni politice, geostrategice. Deoarece, pentru fiecare om care moare, o mamă, o femeie suferă! Pentru că doar femeile au dimensiunea sacră a nașterii, a protejării vieții de la concepție până la sfârșitul ei. Nimic nu este mai trist decât exodul mamei cu copii în brațe sau ținuți de mână. Nimic nu poate fi mai trist decât o mamă care află că i-a murit copilul pe un front care nu e al lui, nu are cum să fie al lui. Frontul morții nu ține de viață, de oameni. Este o altă dimensiune, pe care mai ales o femeie nu poate și nu vrea să o înțeleagă.

Este, totuși, 8 Martie. Inundată de verde sau de albul zăpezii, este o zi pe care nu avem dreptul să o ignorăm. Măcar azi să încercăm să aducem un strop de lumină, de frumos, de bucurie femeilor. Tuturor femeilor. Pentru că doar așa și viața noastră va fi mai frumoasă, mai trainică, mai senină.

Scriam mai demult, pentru că așa cred, că mi-ar plăcea să fie, pentru noi, femeile, Martie mereu. Pentru că este o lună a renașterii, a vieții. Pentru că, miracol, este luna când femeile se văd așa cum le-ar plăcea să se vadă în fiecare zi în ochii soților, copiilor, prietenilor, a oamenilor, mai frumoase, mai iubite, mai respectate, mai bune, mai performante, mai utile. E păcat că, depășind luna Martie, oglindirea se aburește, se întunecă. Dar măcar o lună! Măcar o zi.

Merită femeile acestui pământ, măcar azi, indiferent de originea sărbătorii, de motivele ei, un armistițiu, o încetare a tuturor conflictelor, merită pacea, liniștea, iubirea. E o utopie, știu. Cum utopie este să credem că vom putea să dăm vreedată înapoi tot ce am primit de la mamele noastre bune. Pentru că ele, mamele, insuflează copiilor, în special copilelor lor devenite mame, să privească mai ales înainte, către fiii și fiicele lor, nemaiputând să dea, din neputință sau neștiință, toată recunoștința pe care o merită mamele icoane. Dar, de cele mai multe ori, tot din ochii lor parcă mai stinși izvorăște speranța, încrederea, imboldul... Ele au puterea de a ne obliga să continuăm atunci, când credem, simțim că nu mai putem. FEMEILE MAME sunt magice!

Uneori, ca anul acesta, sărbătoarea este umbrită. Dar învățăm să prețuim pacea, liniștea. Începusem să credem că este normalitatea. Pe de altă parte, omnia, căldura, generozitatea reprezintă muguri ai luminii. Vor dispărea norii, pentru că așa e normal, și vom fi din nou bucușori, vom zâmbi și vom iubi, vom face daruri de suflet fără tristeți, frici, deznădejdi.

La mulți ani, Mamă, La mulți ani, Femeie!

Femei între femei

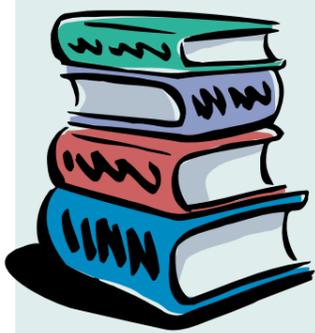
Pelaghia ROȘU – eroina pașoptistă a moșilor din Apuseni

► Pagina 5

Începutul primăverii între semn, simbol și tradiție (II)

► Pagina 8

Noi apariții la Editura Fundației România de mâine

Minerva – Journal of History and Philosophy, nr. 2

• A apărut numărul 2 al revistei

Minerva – Journal of History and Philosophy,
publicație în limba engleză aflată sub egida
Editurii Fundației România de Mâine

Din punct de vedere tematic, revista acordă prioritate contribuțiilor referitoare la analiza istorică și la universalitatea ideilor filosofice, dar își propune să publice și studii referitoare la subiecte conexe, semnate de autori români sau de numeroșii colaboratori din alte țări europene. Toate studiile și articolele sunt publicate în limba engleză, fiind însoțite de o scurtă prezentare a activității academice a autorilor, în ideea favorizării unor dezbateri deschise, a unor polemici cordiale, a unei deschideri spre valorile culturii universale. Studiile și articolele propuse spre publicare sunt supuse unei evaluări colegiale potrivit sistemului double-blind peer-review (evaluare anonimă de către doi referenți). Dacă primul număr al publicației a fost primit cu entuziasm de mediul universitar și academic intern, această a doua apariție a beneficiat de un interes sporit din partea unor spații culturale externe, creând premisele succesului unei publicații de înaltă ținută culturală.

Tot acest efort editorial a fost posibil datorită implicării unor personalități ale vieții universitare din România, Italia, Polonia și Ucraina, care au sprijinit încă de la început ideea unui forum de dezbateră a celor mai puțin convenționale și, uneori, controversate teorii, izvoare și curente științifice în domeniul umanist. De asemenea, nici apariția acestui al doilea număr nu ar fi fost posibilă fără devotamentul și munca asiduă a unei echipe tehnice de elită, formată din redactori, traducători, graficieni și tehnoredactori. Tuturor le aducem pe această cale mulțumirile cuvenite.

Secțiunea de istorie conține trei articole bogat ilustrate, care privesc evenimente istorice importante dintr-o perspectivă inedită.

Articolul inserat în deschiderea secțiunii reprezintă prima parte a unui studiu intitulat *150 de ani de la nașterea mareșalului polonez Józef Piłsudski*, semnat de **Andrzej Dubicki**, profesor asociat la Universitatea din Łódź, doctor în istorie și în științe politice. Studiul abordează complexe probleme ale perioadei imediat următoare Primului Război Mondial și dinamica relațiilor dintre personalități ale vieții politice și culturale din România și Polonia, cu evidențierea efortului de afirmare comun al celor două state într-o Europă încă răvășită de marea conflagrație. Cea de-a doua parte a studiului va fi publicată în numărul următor al revistei.

Articolul *Tezaurul României – Noi documente din arhivele secrete ale Federației Ruse*, semnat de prof.univ.dr. **Viorica Moisuc** prezintă eforturile politicienilor români aflați la conducerea țării în ultimii o sută de ani de a găsi o rezolvare a acestei controversate probleme. Articolul este însoțit de imagini inedite ale documentelor oficiale despre tezaurul românesc, aflate în arhivele Rusiei, oferind, totodată, detalii mai puțin cunoscute ale negocierilor din spatele ușilor închise ale cancelariilor europene.

Ioan Voicu, profesor la Universitatea din Geneva, doctor în științe politice, scriitor și diplomat ne propune o interesantă recenzie a controversatului *Jurnal* al lui Constantin Vlad, oferind detalii mai puțin cunoscute despre autor și despre premisele apariției volumului semnat de acesta.

Secțiunea de filozofie debutează cu un amplu studiu intitulat *Tradiții și semnificații actuale ale filosofiei românești*, semnat de prof.univ.dr. Ioan N. Roșca, o originală analiză a modului în care filosofii români, fiind formați la confluența între cultura vestică și cultura estică, au abordat problematica omului, a valorilor și a istoriei într-un spirit echilibrat, al reciprocității dintre individ și comunitate, îmbinând umanismul individualist occidental cu holismul est-european.

Constantin Stoescu, prof.univ.dr. la Facultatea de Filosofie a Universității București, semnează studiul *S-a transformat Cosmopolisul modern într-o mare așezare postmodernă globală?* analizând tradițiile în contextul trecerii de la modernism la postmodernism.

Actualitatea studiului realizat de profesorul **Alessandro Denti** de la Universitatea Roma 3 (Italia), sub titlul *Fenomenologia supravegherii în era modernă* este ușor de anticipat, având în vedere discuțiile despre pericolul alunecării

statului de drept contemporan spre autoritarism, din cauza reglementării excesive. Percepția la nivel individual a acestor schimbări și impactul asupra dreptii societăți europene sunt analizate argumentat, la nivel teoretic.

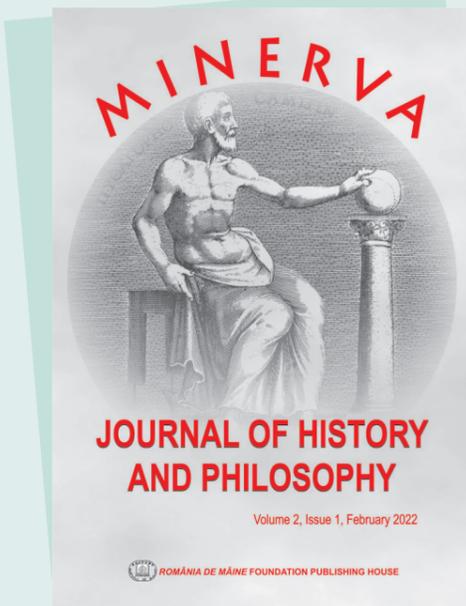
Rațiunea filosofică mediatore în contextele multiplicării diferențelor socio-culturale este titlul unui bine documentat studiu semnat de prof. univ. dr. **Acsinte Dobre**. Într-o lume heracliteană, a schimbărilor rapide, vizând ansamblul raporturilor între indivizi și între comunități umane, căutarea, mai ales prin filosofie, ca și prin reflecție religioasă, a unor punți mediatore și a unor semnificații și idealuri structurante pentru varietatea aspirațiilor și proiectelor oamenilor apare ca un comandament presant al vremurilor pe care le trăim. Aceasta ar putea fi o viziune neașteptată asupra lumii de astăzi, a cărei dinamică nu încetează a provoca nenumărate controverse.

De la Instituto *Teseo* din Italia, partenerii Universității *Spiru Haret* și, deopotrivă, ai Editurii Fundației *România de Mâine*, am primit spre publicare câteva studii realizate de cadre universitare și cercetători, concretizând astfel o colaborare care, încă de la începuturile sale, s-a anunțat a fi rodnică și benefică: *Teoria personalității a lui Henry Murray și psihologia necesității* este studiul semnat de **Stefano Amodio**, profesor universitar, doctor în psihologie, președinte al Institutului *Teseo*, o analiză a nevoii unei abordări a personalității, care să ia în considerare complexitatea și unicitatea individului și, prin urmare, să aprofundeze subiectivitatea personalităților, fără a renunța la identificarea regularităților sau regulilor generale.

Programarea neurolingvistică în comunicarea diplomatică este titlul articolului semnat de **Alexandra Radu**, profesor și cercetător. Neurolingvistica este o știință relativ nouă care combină principiile psihologiei cognitive cu legile fundamentale ale ciberneticii, permițând controlul complet al componentelor de bază care alcătuiesc experiența umană. Aplicarea acestei noi științe în vederea eficientizării comunicării la nivel diplomatic ar putea da rezultate deosebite, iar posibilitățile în acest sens sunt încă departe de a fi exploatare pe deplin.

Melina Allegro, profesor și cercetător mărturisește în studiul *Filozofie și educație - Școala ca mijloc de instruire* principiul călăuzitor al unei vieți dedicate educării tinerelor generații: „Când mă gândesc la școală, eu nu pot să nu mă gândesc la viață, la viața mea. Într-adevăr, școala a fost constantă vieții mele.” Autoarea relatează cu multă căldură și pasiune transformările prin care, în opinia domniei sale, a trecut și continuă să treacă procesul educațional, accentuând asupra necesității de a-i învăța pe cei aflați pe băncile școlii nu *ce* sau *cât* să învețe, ci *cum* să învețe, astfel încât aceștia să își poată selecta „uneltele” potrivite pentru a cerceta și înțelege multitudinea contextelor existenței: viața percepută ca formă a libertății.

Sperăm că titlurile articolelor și studiilor, precum și prestigioasele nume ale distinșilor autori reprezintă tot atâtea argumente pentru o lectură interesantă, plăcută și, de ce nu, care să ne pună pe gânduri, evident în sens constructiv.

Dragoș CIOCĂZAN

EXPORTUL NAȚIONAL, UN SUBIECT NEGLIJAT

În cadrul întâlnirii organizate de clubantreprenor.ro, eveniment ce a avut loc la București, în data de 22 februarie 2022, sub titlul *Forumul diplomației economice și al exportatorilor*, unde Asociația Centrelor de Afaceri pentru Export (ACEX) a fost invitată să facă o analiză asupra evoluției exporturilor românești, s-a putut constata că acest subiect nu face obiectul unor preocupări constante de afirmare a unor politici active. Deși este laudabilă inițiativa organizatorilor, prezența factorilor de decizie a fost mai mult discretă și neangajată în repunerea pe picioare a unui sistem național eficient de susținere a exporturilor.

Am avut prilejul să constatăm că sunt firme și asociații care ar dori să se implice mai mult pentru a susține exportul național în condițiile în care deficitul balanței comerciale a fost de 21,369 miliarde euro, mai mare cu 4,929 miliarde euro decât cel înregistrat în perioada ianuarie-noiembrie 2020, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică (INS).

Faptul că România a înregistrat constant un nivel negativ al exporturilor nete, indică carențe de competitivitate a exportatorilor pe piața globală, carențe insuficient analizate și contracarate prin instrumente eficiente.

„Faptul că doar un sfert din exporturile totale ale României sunt realizate de companii deținute de antreprenori români a reprezentat pentru unii adepți ai „laissez faire”ului în economie că intervenția de susținere pentru exportatorii români, în mare parte IMM-uri, nu-și are rostul. Totuși este vorba de 22.000 de IMM-uri care fac export și poate de trei ori mai multe care pot face export dacă sunt susținute. Mai toate țările dezvoltate din lume intervin pentru extinderea bazei de exportatori a țării, la nivel regional, de comunități de exportatori, dar printr-o planificare strategică națională. Noi nu o facem și parcă am uitat să sprijinim valoarea creată, captată sau adăugată în țară ca misiune națională care ne asigură o poziție competitivă fără de care nu putem vorbi de alte subiecte ale afirmării noastre” – a spus în cadrul alocuțiunii sale conf. univ. dr. Costin Lianu, președinte ACEX, fost coordonator *Strategia Națională de Export 2005-2015*.

„Noi am uitat să mai dezvoltăm în parteneriate public-private strategii naționale de export, ultima de acest fel fiind încheiată în 2020, deși dispuneam de o metodologie avansată de lucru. Datorăm acestor strategii portalul de comerț exterior, acum cam părăginit prin lipsa de conținut actualizat, centrele regionale de export, începute, dar uitate apoi, programele de branding sectorial, susținerea clusterelor de export. Prin aceste instrumente, firme mici, pe care unii le desconsideră, ca fiind de apartament, au fășnit ca exportatori competițivi. Industria de IT&C este un exemplu evident al roadelor acestei strategii, dar și designerii, procesatorii la început de drum. Instrumentele de export nu sunt apanajul unui singur ministru și presupun colaborarea inter-ministerială și cu mediul de afaceri și nu vedem aici progres, ci mai degrabă regres. Dialogul trebuie structurat și Consiliul de Export revitalizat ca mecanism modern de lucru. România nu are agenție specializată de susținere după model european, iar rețeaua sa externă este puțin eficientă și slabă numeric” – a continuat Costin Lianu, președinte ACEX.

O idee importantă sesizată de participanți este că marile companii multinaționale se bazează pe propriile rețele de susținere, dar ele singure, deși au contribuție esențială la export, nu pot transforma România într-o națiune competitivă.

Conf. univ. dr. Costin Lianu
Președinte ACEX
Asociația Centrelor de Afaceri pentru Export

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ISO 9001 certificat nr. 639C

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023

BUCUREȘTI

Facultatea de Educație Fizică și Sport

• Șoseaua Berceni nr.24, Sector 4 (Apărătorii Patriei) • Telefon: 021 317 19 00;
• e-mail: admitere_efs@spiruharet.ro, secretariat_efs@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Educație fizică și sportivă; Kinetoterapie și motricitate specială
MASTERAT – Educație fizică și antrenament sportiv; Kinetoterapia în afecțiunile locomotorii

Facultatea de Medicină Veterinară

• B-dul Basarabia nr. 256, Sector 3 • Telefon: 021 242 15 75; 021 242 15 76; 021 455 1079
• e-mail: admitere_mv@spiruharet.ro, secretariat_mv@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Medicină veterinară

Facultatea de Psihologie și Științele Educației

• Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6 • Telefon: 021 455 10 21; 021 316 97 85;
• e-mail: admitere_pse@spiruharet.ro; secretariat_pse@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Psihologie; Pedagogia învățământului primar și preșcolar
MASTERAT – Psihologie clinică și intervenție psihologică; Psihologie organizațională și managementul resurselor umane

Facultatea de Inginerie și Informatică

• Strada Fabricii nr. 46G, Sector 6 • Telefon: 021 316.97.85; 021 316.97.86 int. 144;
• e-mail: admitere_iig@spiruharet.ro; secretariat_iig@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Informatică
MASTERAT – Tehnologii moderne în ingineria sistemelor informatice

Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative

• Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4 • Telefon: 021 334 44 19; Fax: 021 334 52 63;
• e-mail: admitere_sjpa@spiruharet.ro, secretariat_sjpa@spiruharet.ro, decanat_sjpa@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Drept; Administrație publică
MASTERAT – Administrație publică și management în context european; Științe penale

Facultatea de Științe Economice

• Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6 • Telefon: 021 316 97 83;
• e-mail: admitere_se@spiruharet.ro; secretariat_se@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Marketing; Marketing (în limba engleză); Contabilitate și informatică de gestiune; Management
MASTERAT – Audit financiar contabil; Contabilitatea agenților economici și a instituțiilor publice; Managementul integrat al afacerilor; Marketing și relații publice în afaceri

BRAȘOV

Facultatea de Psihologie și Științele Educației

• Strada Turnului nr. 7 • Telefon: 0268 54 80 44 – interior 108;
• e-mail: admitere_pseb@spiruharet.ro, secretariat_pseb@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Psihologie; Pedagogia învățământului primar și preșcolar
MASTERAT – Psihologie clinică și intervenție psihologică; Consiliere educațională (interdisciplinar cu domeniul Psihologie)

Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

• Strada Turnului nr. 7 • Telefon: 0268 54 80 44 – interior 111;
• e-mail: admitere_sjeab@spiruharet.ro, secretariat_sjeab@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Management; Drept
MASTERAT – Cooperare internațională în justiție; Dimensiunea europeană a managementului organizației

CÂMPULUNG

Facultatea de Științe Economice

• Strada Traian nr. 223 • Telefon: 0248 51 22 84; 0248 51 06 00;
• e-mail: admitere_secl@spiruharet.ro, secretariat_secl@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Contabilitate și informatică de gestiune
MASTERAT – Contabilitate și managementul afacerilor

CONSTANȚA

Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

• Strada Unirii nr. 32-34 • Telefon: 0241 54 50 15 – interior 111 și 112; 0241 54 14 90; 0241 54 14 91;
• e-mail: admitere_sject@spiruharet.ro, secretariat_sject@spiruharet.ro; decanat_sject@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Management; Management (în limba engleză); Drept
MASTERAT – Științe penale; Management organizațional și antreprenoriat; Organizational management and entrepreneurship; Contabilitate, expertiză și audit

CRAIOVA

Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative

• Strada Vasile Conta nr. 4 • Telefon: 0251 42 33 95;
• e-mail: admitere_sjeac@spiruharet.ro, secretariat_sjeac@spiruharet.ro
LICENȚĂ – Contabilitate și informatică de gestiune; Management; Drept; Administrație publică
MASTERAT – Audit intern în sistemul public și privat; Științe penale și criminalistică; Administrație publică și management în context european; Finanțe și administrație publică europeană

Noi parteneriate

Universitatea SPIRU HARET - CONFEUROPA IMPRESE in the world

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

Cititorii publicației *Opinia Națională* sunt probabil familiarizați cu unul dintre conceptele de formare practicate de Universitatea Spiru Haret, cel de *educație antreprenorială*. Chiar dacă rolul pregătirii teoretice rămâne important, orientarea studenților, masteranzilor și chiar a absolvenților către obiective antreprenoriale dobândește noi dimensiuni. Pentru a fi operațional acest concept, este nevoie să existe conexiuni între universitate și ceea ce numim generic lumea afacerilor.

În acest context Universitatea Spiru Haret a semnat recent un Protocol de parteneriat cu **Asociația CONFEUROPA IMPRESE in the world**. Printre obiectivele parteneriatului se află, la fel ca și în alte parteneriate similare cu mediul de afaceri, promovarea cooperării dintre organizații în domeniul educațional, al inovării-dezvoltării-cercetării și promovării reciproce, prin organizarea și realizarea în comun a unor evenimente și/sau programe comune, crearea unui climat și a unei culturi de parteneriat puternic centrate pe cooperare eficientă, reciproc avantajoasă.

Prezentăm în continuare câteva date de referință despre noul și prestigiosul nostru partener.

Asociația **CONFEUROPA IMPRESE in the world** are atașat în funcționarea ei **Sistemul Conf.europa Imprese**. Ambele, formând un tot unitar, definesc un set de căi comune de acțiune și împărtășesc obiective specifice. Prin combinarea asociației **CONFEUROPA IMPRESE in the world** cu sistemul ei propriu menționat mai sus se derulează inițiative de interes comun cu lumea economiei și finanțelor, cu instituțiile naționale, europene și internaționale, cu asociațiile de afaceri, cu administrația publică, cu instituțiile de educație, cultură, cercetare, știință, tehnologie, politică, cu cele de informare, cu partenerii sociali și cu societatea civilă.

Structura organizatorică a CONFEUROPA in the world CONFEUROPA in the world are următoarele departamente:

- Artă, cultură, educație, formare, universitate
- Activități non-profit
- Asigurare și broker financiar

- Comerț, turism, horeca
- Energie și mediu
- Infrastructură, transport, logistică
- Internaționalizare și relații instituționale
- Companii mici și mijlocii
- Politici comunitare și internaționale
- Politici de coeziune teritorială
- Politici industriale pe domenii specifice (agroalimentară, lemn, textil-modă-accesorii etc)
- Profesii și servicii
- Sănătate, medicină, farmacie, sport și bunăstare
- Presă și comunicare
- Tehnologii de informație și comunicare.

Internaționalizarea - obiectiv major pe care îl are CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese promovează și susțin companiile în procesul de internaționalizare. Are loc susținerea partenerilor și a companiile asociate încă din primele etape ale pregătirii pentru internaționalizare, studiind piața de referință, reglementarea și impozitarea acesteia, verificând oportunitatea de a accesa forme de finanțare subvenționată și revizuirea contractele internaționale.

Pentru proiectele concrete de internaționalizare, **CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese** lucrează alături de parteneri și companii pentru a cunoaște piețele externe, pentru a identifica noi oportunități, pentru a consolida relațiile internaționale, pentru a gândi strategii prezente companiilor în lume.

CONFEUROPA in the world este capabilă să organizeze și să sprijine în misiuni antreprenoriale pentru parteneri și companii asociate care au interese în internaționalizare. Misiunile antreprenoriale sunt realizate cu sprijinul întotdeauna decisiv al rețelei de contacte a **CONFEUROPA in the world**, al reprezentanților asociațiilor de afaceri, al camerelor de comerț și al instituțiilor diplomatice ale lumii.

CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese au încredere că rețeaua de internaționalizare favorizează consolidarea și dezvoltarea economico-comercială a partenerilor și a companiilor pe piețele externe. Rețeaua de interna-

ționalizare este mereu utilă pentru aprofundarea oportunităților de colaborare comercială, industrială, de investiții.

Pentru atingere obiectivelor asumate, **CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese** utilizează cele mai moderne instrumente de promovare sau comunicare. Pentru că reprezintă o organizație dinamică, având o rețea largă de parteneriate și birouri în întreaga lume, **CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese** pot fi un sprijin util în procesul de internaționalizare prin furnizarea de informații, asistență, consultanță și instruire.

Potențialul de care dispune CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese

CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese conectează în prezent companii care reprezintă 49 de țări. Susținerea se realizează inclusiv prin birouri permanente aflate în țări precum Italia (Roma, Siracusa, Milano), SUA (New York), Emiratele Arabe Unite (Dubai), România (București), sau prin parteneri locali acoperind toate continentele.

Alte implicații ale internaționalizării urmărite de CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese

Un obiectiv al internaționalizării este creșterea valorii companiilor prin sporirea, atât a dimensiunii, cât și a competitivității lor. Este o abordare complexă, reprezentând un mix cantitate-calitate foarte rar abordat în managementul afacerilor.

Internaționalizarea, așa cum o proiectează **CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese**, presupune un set de norme de etică și management corporativ. Organele de conducere ale **CONFEUROPA in the world** adoptă întotdeauna comportamente bazate pe principii de responsabilitate etică, socială și de corectitudine, atât la nivel intern, cât și față de terți.

Precizare finală

CONFEUROPA in the world și Sistemul Conf.europa Imprese vor spijini inclusiv proiectul Școala de vară *Made in Italy* al Universității Spiru Haret în colaborare cu Institutul TESEO din Italia.

Conducerea **CONFEUROPA in the world** este disponibilă să răspundă la întrebări ale cititorilor publicației *Opinia Națională* privind activitatea și proiectele pe care le desfășoară.

Proiectul ROSE

Ai școală, ai partea ta de viitor

• Noutăți privind proiectul ROSE: lansarea evenimentelor pentru elevi și studenți și deschiderea aplicațiilor pentru ambasadorii ROSE.

Proiectul ROSE lansează parte din campania de conștientizare cu privire la importanța educației pentru reușita educațională și personală a tinerilor.

Prin sloganul *Ai școală, ai partea ta de viitor* comunitatea ROSE își propune să îi încurajeze pe elevi și pe studenți să-și urmeze visurile și să lupte pentru ele. Cei din comunitatea ROSE cred că unul dintre aceste visuri poate fi acela de a-și termina cu bine studiile liceale, de a susține și promova examenul de Bacalaureat și de a fi admiși la programele de studii ale universităților. Astfel, vor organiza pe parcursul lunii martie 2022 o serie de evenimente dedicate descoperirii poveștilor vieții de elev și de student, dar și momentelor cheie și a zăbaterilor în drumul de la statutul de elev la cel de student.

Ce au pregătit pentru elevi și studenți?

Îndrăznește să visezi. La finalul fiecărei săptămâni din luna martie, pe paginile din Social Media (Facebook & Instagram), dar și pe website-ul www.rose-edu.ro, vor fi găsite testimoniale video cu și pentru elevi și studenți, în care aceștia povestesc despre experiența lor în proiectul ROSE. Totodată, vor fi prezenți cu alte materiale video care îi încurajează să viseze, să învețe și să lucreze pentru visurile lor.

Masterclass de motivare pentru elevi și studenți (9 martie 2022, 17:30)

Susținut de Andreea Vasiliu, fondator www.hranitor.ro - platformă cu resurse de dezvoltare personală și relațională pentru adolescenți și adulți și al Asociației Outer EDU - organizație non-profit dedicată programelor care susțin elevii, profesorii și părinții din școlile de stat, și co-moderat de Ioan Miclea, membru în echipa de comunicare

ROSE, evenimentul urmărește să motiveze elevii și studenții să-și dorească mai mult, să depășească obstacolele întâmpinate pe parcursul procesului de învățare. Astfel, în cadrul masterclass-ului, vor fi prezentate „beneficiile” pe care acțiunea de „a învăța” le aduce elevilor și studenților: o mai bună stimă de sine, o imagine de sine mai bună, dar și încredere mai mare în forțele proprii.

Atelierul Studenți pentru elevi

(28 martie 2022, ora 18:00)
Moderat de Cătălin Ionuț Bîrsan, trainer și lucrător de tineret și co-moderat de Ioan Miclea, membru în echipa de comunicare ROSE, evenimentul va aduce împreună

studenți ROSE și asociații studențești implicate în proiecte ROSE, care le vor vorbi elevilor despre cum au reușit să depășească momentele grele, cine i-a sprijinit, cum este drumul de la viața de elev la cea de student și nu numai. „De ce ai ales să studiezi la facultate?”, „Care sunt provocările vieții de student?” sau „Cum a fost trecerea de la viața de elev la cea de student?” sunt doar câteva dintre întrebările care își vor găsi răspunsuri în cadrul atelierului.

Hackatonul ROSE, un eveniment aflat în pregătire.

Cum se colaborează luna aceasta

Există un kit de comunicare pe care sunteți invitați să îl distribuiți mai departe către elevi și studenți. Găsiți în kit (https://bit.ly/ROSE_EDU):

- calendarul evenimentelor din cadrul „Lunii elevilor și studenților ROSE”
- afișele evenimentelor
- materiale motivaționale
- testimoniale video de la Alumni ROSE
- cover-uri pentru paginile de Facebook

• ghidurile pedagogice dezvoltate în cadrul proiectului.

În același timp, este lansată rețeaua ambasadorilor ROSE. Cum se vor implica aceștia?

Vor organiza cel puțin două evenimente la nivel local în lunile martie – aprilie 2022, destinate unui public mixt de profesori, elevi și studenți: ROSE și non-ROSE, cu mențiunea că cel puțin unul din ateliere va prezenta ghidurile pedagogice ROSE (<https://www.rose-edu.ro/resurse-ghiduri-pedagogice/>) și/ sau va organiza activități care reflectă informațiile și recomandările existente în acestea.

Candidatura la statutul de Ambasador ROSE se va realiza prin:

1. Transmiterea unei propuneri de evenimente ce urmează a fi organizate la nivel local, precum și a modului în care acestea vor fi promovate la nivel local sau al comunității școlare. Aceasta va fi încărcată într-un formular online până la data de 10 martie 2022.
2. Raportarea evenimentelor organizate în lunile martie – aprilie 2022, care va conține dovezi cu privire la publicul mixt participant și la promovarea proiectului ROSE prin multiple canale media, inclusiv social-media.

Ambasadorii proiectului ROSE • vor avea statutul onorific de parteneri cheie în efortul de promovare a proiectului, de comunicare și diseminare a principiilor și valorilor ROSE; • vor primi *Diplomă de Ambasadori ROSE*; • vor fi promovați și recunoscuți cu acest nou rol, inclusiv pe site-ul www.rose-edu.ro; • vor fi incluși în *Harta Ambasadorilor ROSE*, disponibilă public pe site-ul proiectului; • vor putea utiliza pe Facebook *elemente grafice dedicate* din care să reiasă calitatea de Ambasador ROSE; • vor fi cunoscuți de către publicul larg prin intermediul unei multitudine de canale de comunicare, inclusiv prin newsletter-ul proiectului.

Au fost nominalizați primii doi ambasadori ROSE, în cadrul evenimentului de lansare al *Lunii elevilor și studenților ROSE*, desfășurat marți, 1 martie 2022: mentorii ROSE Paula Mihai (Buzău) și Carmina Vakulovski (Brașov). Le felicităm și pe această cale și le mulțumim pentru toată implicarea adusă în cadrul proiectului ROSE până acum!

Lista de ambasadori este oficial deschisă!

Rămânem aproape, pentru educație!

Cu prețuire,
Echipa Comunicare ROSE

„Fii avocat în școala ta!” este un proiect al Uniunii Naționale a Barourilor din România, care se va desfășura, după cum v-am informat, la nivel național, în considerarea faptului că implicarea avocaților în viața comunității este esențială pentru întărirea respectului cetățenilor față de profesie.

Proiectul se desfășoară pe două paliere: educația non-formală și educația formală

• Educația juridică non-formală

Educația juridică poate fi promovată în școli și în mod non-formal, cu mai multă flexibilitate și creativitate în alegerea acțiunilor și a tematicii care pot fi abordate de către avocați împreună cu elevii. Aceasta se desfășoară, în general, pe bază de voluntariat și protocoale de colaborare cu partenerii din sistemul educațional.

• Educația juridică formală

Prin Legea nr.273/2021[1], educația juridică face parte din domeniile de competențe cheie la nivel preuniversitar (gimnaziu și liceu) începând cu anul școlar 2022-2023, iar prin Legea nr 184/2021[2], exercitarea profesiei de avocat este compatibilă cu activitățile didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial.

Pentru a participa la educația juridică formală, avocații trebuie să îndeplinească o serie de condiții prevăzute de Legea Educației Naționale.

De asemenea, o prioritate este implicarea Departamentului de Educație Juridică (DEJ) din cadrul UNBR în elaborarea programei școlare de predare a modulului de educație juridică în cadrul Educației antreprenoriale, financiare și juridice, care trebuie realizată până la începutul anului școlar 2022-2023.

Departamentul de promovare a educației juridice în școli, constituit la nivelul UNBR, va urmări realizarea scopului proiectului în principal prin următoarele acțiuni:

- îndrumarea și facilitarea participării active a avocaților la educația juridică formală și non-formală în gimnaziu și liceu și participarea la crearea programelor privind această materie;
- dezvoltarea dialogului cu Ministerul Educației Naționale pentru implicarea avocaților în programele de formare și acreditare a profesorilor care vor preda Educația juridică;
- consilierea avocaților care doresc să se implice atât în educația juridică formală, cât și în cea non-formală;
- propuneri de acțiuni specifice concrete pentru îndeplinirea scopului proiectului;
- dezvoltarea conceptului de responsabilitate socială în domeniul educației și implicarea avocaților în astfel de activități.

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI JURIDICE ÎN ȘCOLI

Copiii trebuie să devină conștienți de omniprezența legii în viața lor și să înțeleagă originea și necesitatea regulilor. Ei vor putea astfel să înțeleagă mai bine că limitele și interdicțiile din viața lor de zi cu zi sunt însoțite de drepturi, libertăți și responsabilități. Această bază solidă de cunoaștere va fi fundația unui proces educațional util de-a lungul vieții.

Formarea reflexelor juridice ale tinerilor le va da încredere în capacitatea lor de acțiune în cunoștință de cauză și de a depăși dificultățile cu care se vor confrunta în viață.

Mai mult, copiii mici sunt deja în contact cu legea; ei cer adesea să înțeleagă „de ce” le sunt impuse anumite reguli și sunt profund îngrijorați atunci când simt nedreptate. Cu cât un individ este conștient mai devreme de prezența legii în viața sa și de rolul pe care îl poate juca în evoluția acesteia, cu atât relația sa cu legea este mai pozitivă și participativă.

Educația juridică este o abilitate inter-curriculară, astfel încât dobândirea de către tineri a unor minime noțiuni de drept contribuie la o societate democratică sănătoasă, inclusiv printr-o mai bună înțelegere a unor noțiuni și concepte prezente în cadrul altor materii.

PROIECTUL UNBR

FII AVOCAT ÎN ȘCOALA TA! Campanie de responsabilitate socială

Orice act educațional este, în esență, preventiv, astfel încât inițierea în drept încă din școală are un rol important în combaterea violenței și delincvenței juvenile

IMPORTANȚA IMPLICĂRII AVOCAȚILOR ÎN EDUCAȚIA JURIDICĂ ÎN ȘCOLI

Avocații au un rol esențial în promovarea statutului de drept și a unei culturi a legalității, precum și a valorilor și atitudinii pozitive față de lege a generațiilor viitoare. Avocații pot inspira tinerii să devină cetățeni activi, să ia decizii responsabile din punct de vedere etic în viața lor de zi cu zi și să demonstreze empatie și respect pentru ceilalți membri ai societății.

În cadrul deschis și flexibil al modulelor de educație juridică non-formală în școli, avocații voluntari vor încuraja elevii să reflecteze și să își exprime opinia cu privire la probleme juridice din viața cotidiană.

ACTIVITĂȚI DE EDUCAȚIE JURIDICĂ NON-FORMALĂ

- Obiective interne – Activități în cadrul unităților de învățământ – participarea la ore de dirigiență, la ore de Educație socială și de Educație antreprenorială, financiară și juridică – module lunare sau bilunare, bazate pe materialele furnizate de DEJ; (pentru anul școlar în curs – 5 module pe teme stabilite de DEJ);
- Activități extracurriculare – organizarea de procese simulate, concursuri, dezbateri, eseuri pe teme date;
- Organizare de vizite în cadrul instituțiilor de profil – instanțe, penitenciare etc.;
- Distribuție de materiale informative și promoționale.

ACTIVITĂȚI DE EDUCAȚIE JURIDICĂ FORMALĂ

- Elaborare propuneri de programă școlară pentru modulele de Educație Juridică – pe clase/grupe de vârstă;
- Sprijinirea avocaților pentru dobândirea competențelor psiho-pedagogice necesare pentru predarea formală, prin intermediul UNBR-INPPA;
- Asigurarea de către UNBR a legăturii cu Ministerul Educației și informarea avocaților cu privire la demersurile legate de Educația juridică.

VITRALII

VITRALII

Nu am preluat ultimul cuvânt al titlului în sens substantial. Pentru că, deși ador dulciurile, nu suport dulcegiurile. Deci nu voi vorbi despre tort, ci despre cireașă de pe el. Una amară și dezamăgitoare. Care este, în fond, rolul presei în orice loc din lume? Să relateze, să informeze să facă anchete și dezvoltări documentate, să prezinte puncte de vedere, să asculte și să comenteze. Să scoată la iveală adevărul, fiindcă numai așa poate fi a patra putere în stat. Ce înseamnă, de fapt, blat? A face o înțelegere în vederea ascunderii unei realități evidente. Sau o răstălmăcire a acesteia. Am văzut ce se întâmplă când propaganda se transformă în jurnalism. Acum însă, jurnalismul se transformă în propagandă, ceea ce nu sună bine. Circulă în mediul virtual (un fel de a cincea putere în stat) un filmuleț postat de un jurnalist german, Udo Ulfkotte, trimis pe post de corespondent de război la finalul anilor '80, pentru a relatea de la fața locului conflictul dintre Iran și Irak. Pe atunci, era un tânăr jurnalist lipsit de experiență, aruncat în mijlocul unei conflagrații greu de înțeles. Într-o dimineață, în holul unui hotel din Bagdad, s-a alăturat unui grup de jurnaliști americani, britanici, francezi și germani. I s-a spus că vor merge pe linia frontului ca să filmeze o aprigă bătălie. Echipa era însoțită de soldați irakieni. Toți jurnaliștii cărau canistre cu benzină. S-a gândit că, frontul fiind departe, vor avea nevoie să reumple rezervoarele mașinilor. Dar nu a fost așa: ajunși aproape de graniță, în mijlocul deșertului, au găsit niște tancuri și câteva blindate distruse. A privit siderat cum jurnaliștii cu experiență varsă canistrelor cu benzină pe resturile contorsionate și le dau foc. Apoi îi pun pe soldații irakieni să se agite prin zonă, trăgând la nimereală înspre deșert. Din când în când, jurnaliștii își vârău capul între umeri și se lăsau în jos. Așa cum

A patra putere în blat

avea să afle pe atunci tânărul novice, făceau așa pentru că, la postprocesarea imaginilor, urma să se adauge sunetul exploziilor.

O povestioară de demult, devenită foarte actuală astăzi. O întreagă mașinărie de creat știri s-a pus în funcțiune și „macină” zi și noapte evenimente filmate cu telefonul mobil din balcon. Se spune că unele posturi de televiziune comentează jocuri pe calculator sau secvențe remontate din filme mai vechi. Alte organizații de presă își împănă știrile cu imagini generate pe computer. Nu există dovezi clare că ar fi așa, dar dacă este adevărat, e foarte grav. Milioane de oameni chiar suferă sau se dezrădăcinează din cauza conflictului din statul vecin. Nu îți poți clădi faima pe suferința atroce a unor oameni care sunt pe cale să piardă sau au pierdut deja totul. Spuneam că propaganda s-a transformat în jurnalism. E mai rău de-atât: jurnalismul s-a transformat în blat, pentru unii dintre „formatorii de opinie”. Nu există transmisiuni în direct de la fața locului, nu se iau interviuri decât uneia dintre părți, apar eroi peste noapte, ceea ce ieri era azi nu mai e, adevărul e când pe față, când pe dos, ca un pulover croșetat de o bunicuță prea mioapă ca să distingă ochiurile de noduri. Ar fi bine ca toate acestea, deși ar fi la fel de grav, să aibă ca scop exclusiv creșterea audienței. Dar cât de „deontologic” este să faci asta când vezi atâta durere în jur? A patra putere în stat, prin unii dintre reprezentanții săi, nu se mai comportă ca un arbitru loial adevărului din teren, ci ca unul dedulcit la blaturi ieftine, de sorginte vădit propagandistică. Poate că a venit rândul cititorilor, al telespectatorilor sau al celor care își iau informațiile din mediul online să devină conducători de joc. Să decidă ei, cu un singur click, cu o apăsare pe butonul telecomenzii sau prin durerosul gest de a face cocoloș o gazetă tipărită, ce este blat sau nu, ce este adevăr sau minciună, ce desparte binele de rău. Adică să smulgă puterea mediatică și „formatoare” din mâinile celor care nu o merită.

Dragoș CIOCĂZAN

Invitații în lumea artelor plastice

Ioana BELEJAN – fascinată de pictură

Mereu am admirat pictorii pentru tot ceea ce fac pe pânză, carton, pe lemn, sticlă etc. Dar, ei erau mereu stingheriți în momentul în care îi scoteai din lumea armoniilor cromatice. Doamna Ioana Belejan are marele avantaj datorat unei pregătiri cu profil economic, dar și foarte multe calități demonstrate deja în artele vizuale. Cu alte cuvinte, o excelentă îmbinare a realității cifrelor, cu realitatea culorilor. A venit momentul să o cunoaștem.

Numele meu este Ioana Belejan, sunt născută în municipiul Arad, în anul 1979. Sunt soție și mamă, iar de profesie economist. Sunt o fire comunicativă, deschisă spre noi provocări. Hobby-ul meu este pictura, care a devenit, de un an de zile, un mod de viață, deoarece aproape că nu există zi în care să nu pictez.

Pentru ce ați ales pictura și nu muzica, de exemplu?

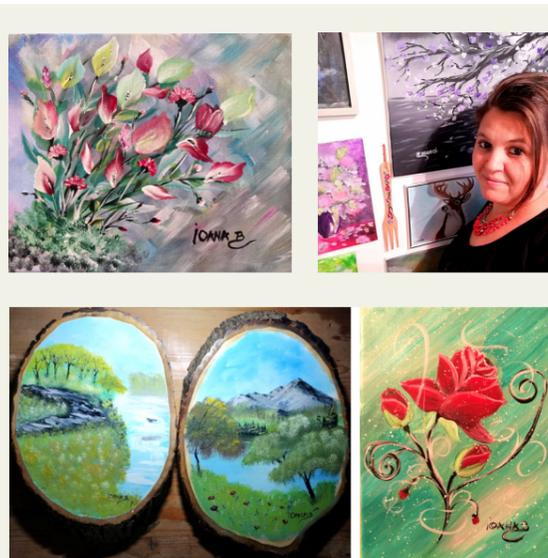
Iubesc muzica, iubesc artele în general. Am o chitară acasă – știu și unele acorduri deoarece am luat lecții de chitară. Uneori, împreună cu copiii și cu prietenii susținem „concerte” de excepție la noi acasă, însă pictura este altceva. Mă captivează culorile și modul în care acestea pot fi transpuse pe pânză. Cu ajutorul lor poți exprima sentimente, trăiri, emoții. O pictură reușită poate șterge, măcar pentru o clipă, tristețea din sufletul privitorului. Poate da speranță, iar mie îmi dă sentimentul de împlinire. În copilărie eram cea mai cuminte fetiță când părinții îmi puneau la îndemână câteva pensule, culori și hârtie. Uitau de mine ore în șir, până când le prezentam ultimele mele „opere”. Pictura este modul în care pot arăta lumii peisaje și momente văzute de mine și transpuse cu ajutorul pensulei.

Care sunt temele preferate? Natura statică, portretul, peisajul?

Primele mele tablouri ilustrează flori. Ulterior am început să pictez peisaje – la început mai simple, iar mai apoi tot mai complexe în funcție de solicitările pe care le-am avut. Prefer peisajele, însă îmi doresc ca în perioada următoare să realizez și portrete.

Preferăți lucrările pe dimensiuni mai mari, mai mici, pânză sau alte materiale?

Nu am preferințe. Am început cu pânze de mici dimensiuni, până când am primit provocarea să pictez o pânză de 120 cm/80 cm. Am avut mici emoții însă tabloul s-a bucurat de numeroase aprecieri, fapt care m-a determinat să pictez și pânze mari. Nu pictez doar pânze. În copilărie am început cu blocul de desen apoi am continuat cu pereții interiori ai casei mele. Am fost foarte mulțumită de noul design al încăperilor fapt care, practic, mi-a dat încredere în talentul meu. Atunci am început să aștern culorile pe pânză. Mai apoi am continuat cu lemnul,

farfurii și diferite alte obiecte. Artele plastice pot fi în permanență în jurul nostru înfrumusețând pereții, dar și obiecte pe care le folosim zi de zi. Pictez atât în acrilic cât și în ulei, în funcție de obiectul pictat, dar și de solicitările celor care doresc să aibă acasă o lucrare pictată de mine.

Ce ne puteți spune despre dumneavoastră, dincolo de dimensiunea artistică?

Sunt fiică, soră, soție și mamă. Am o familie frumoasă de care sunt mândră în fiecare zi. Îmi petrec opt ore pe zi „aliniind” cifrele! Este o ocupație care îmi place și pe care o practic de la finalizarea studiilor de specialitate, economice. Sunt o fire deschisă și comunicativă care găsește bucurie în orice activitate. Îmi împart timpul astfel încât să pot să fac și ceea ce îmi place: să pictez, să desenez sau să cânt.

Unde vă vedeți peste 10 ani?

Sunt autodidactă în tot ceea ce am realizat până acum în materie de pictură. Am început în septembrie 2020 să pictez pe pânză și de atunci pictez cu pasiune și bucurie. Cred că absolvirea unui curs de pictură va aduce un plus valoare, atât pentru mine, cât și pentru picturile mele. Îmi doresc să fiu aceeași tânără încrezătoare, plină de viață, sănătoasă, să am aceeași pasiune pentru artă și să pot veni în fața dumneavoastră cu un istoric bogat în expoziții personale și cu lucrări de calitate, care să bucure privirile iubitorilor de frumos, oameni care mi-au dat curaj și m-au făcut să cred în talentul meu!

Vă mulțumesc frumos!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadespresaculturalasisportiva.wordpress.com>

Femei între femei

Pelaghia ROȘU – eroina pașoptistă a moșilor din Apuseni

George V. GRIGORE

Eroina pașoptistă a moșilor, Pelaghia Roșu, merită și poate fi așezată pe înaltul pedestal al personalităților neamului românesc. Ea s-a născut la 1800 în satul Mărișel (jud. Cluj), fiind unicul copil al judeului sătesc Ioan Dufle. A fost instruită acasă de către tatăl său, care o educa folosind cărți românești. A fost trimisă ulterior la școală la Budapesta, unde va învăța carte timp de trei ani, după care se va întoarce în satul natal. A fost căsătorită cu Ioan Roșu și a avut un singur copil, botezat Andrei (Andrei).

Anul 1849 a fost unul dintre cele mai importante momente din istoria Mărișelului. În acel an au avut loc trei confruntări între armatele ungare și mărișeni. Prima confruntare a avut loc la 1 februarie pe înălțimea *Vârfului Bătrâna*, iar a doua confruntare a fost la 12 august pe înălțimea *Grohotu*, unde în sprijinul bărbaților au venit și femeile conduse de Pelaghia Roșu și unde cei 1600 de honvezi au fost înfrânți. Fiul ei, Andrei, devenit centurion în oastea condusă de Avram Iancu, va conduce lăncierii români în a doua luptă de la Mărișel, împreună cu mama sa. Pentru că nu erau suficienți combatanți din rândul bărbaților din sat, care era atacat de armata maghiară, femeile din sat s-au mobilizat pentru a lua parte activă la luptă. Au ales-o comandant pe Pelaghia Roșu, iar la momentul oportun ele au declanșat un atac călare asupra inamicului, care, speriat de această intervenție, crezând că e atacat de cavaleria moșilor, a rupt lupta și s-a retras în debandadă. Ultima confruntare a avut loc în zilele de 5 și 6 iulie pe platoul *Fântânele*, unde Pelaghia Roșu împreună cu alte femei s-au deghizat în bărbați pentru a descuraja dușmanul la vederea mulțimii de luptători. Astfel, oastea de 3000 de ostași a fost înfrântă în luptă. Această victorie a determinat întreruperea definitivă a încercărilor maghiare de a pătrunde în Munții Apuseni pentru a-i anexa Ungariei. „(...) *sosind la pozițiile menite pentru dansa, Pelaghia Roșu suflă în buciom, femeile călărețe se iviră din toate laturile, înălțară un strigăt mare și se puseră în mișcare*”, spune Avram Iancu în raportul său către Franz Josef. Potrivit istoricilor, Pelaghia, această dărză ardeleană a condus femeile satului în luptă. În inferioritate numerică în fața dușmanului, fiii, soții, tații au primit ajutor de la mamele, ficele și soțiile lor. Atacul călare împrevizibil al acestor adevărate „amazoane” a reușit să pună pe fugă inamicul și astfel, femeile din Mărișel au scris istorie.

La 9 octombrie 1850, guvernatorul Transilvaniei, generalul austriac Wolgemuth, a recompensat-o pentru meritele avute în timpul revoluției pașoptiste cu suma de 100 florini. În actul de recompensă s-au citat următoarele: „*Pe temeiul prealunlei imputerniciri dela 21 august 1850, ordonez, să se dea Pelagiei Roșu, mama lui Andreiu Roșu din Mărișel, decorat cu crucea de aur pentru merite, suma de o sută florini, drept premiu pentru demonstrația săvârșită cu istețime în contra înșurgenților, pentru eliberarea satului ei, punându-se în fruntea unei cete de femei.*”

La 10 iulie 1870, Pelaghia Roșu a trecut în lumea dreptilor, fiind înmormântată în cimitirul satului Mărișel. Comisia Femeilor Române din Abrud a decis să înlocuiască crucea de lemn de la mormântul Pelagiei Roșu cu o troiță de piatră. Într-o noapte din anul 1900, pe ascuns, pentru a scăpa de eventuala intervenție nedorită a autorităților de atunci, la mormântul eroinei a fost amplasată noua troiță din piatră, declarată în prezent monument istoric.

În memoria eroinei pașoptiste, școala cu clasele I-VIII din Mărișel îi poartă numele spre nemurire. Pelaghia Roșu, eroina comunei Mărișel, este onorată și printr-un bust, aflat în fața școlii gimnaziale. La comanda domnului Ioan Mariș, în anii 1996-1997, bustul a fost realizat de către sculptorul Emil Crețu, la turnătoria metalului din Cluj, cu bronzul donat de către Asociația *Avram Iancu*. Monumentul ne deschide o frumoasă filă a istoriei românești. Pelaghia Roșu, această adevărată Ioana d'Arc din oastea lui Avram Iancu, prin actele sale de vitejie rămâne pentru totdeauna mândria comunei Mărișel și a întregului Ardeal.

Surse: momenteistorice.ro; enciclopediaromaniei.ro; Historia.ro, Făclia; eroidinapuseni.ro; ziarelive.ro

CETĂȚEAN EUROPEAN

Reprezentanța UE în România informează:

Programul de lucru pentru 2022 al *Consiliului European pentru Inovare*, adoptat recent, deschide oportunități de finanțare în valoare de peste 1,7 miliarde EUR în 2022, pentru ca întreprinderile care aduc inovații radicale să se extindă și să creeze noi piețe, de exemplu în domeniul informaticii cuantice, al bateriilor de nouă generație și al terapiei genice. Lansat în martie 2021 ca noutate majoră a programului *Orizont Europa*, *Consiliul European pentru Inovare* dispune de un buget total de peste 10 miliarde EUR în perioada 2021-2027.

Ce este nou în programul de lucru pentru 2022?

- **O nouă inițiativă a CEI - „Scale-Up 100”:** După ce, începând din 2018, a sprijinit deja peste 2 600 de întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) și întreprinderi nou-înființate, CEI introduce inițiativa „Scale-up 100” pentru a identifica 100 de întreprinderi promițătoare din domeniul tehnologiei „deep tech” din UE care au potențialul de a deveni întreprinderi-unicorn (cu o valoare de peste 1 miliard EUR).

- **Investiții de capital de peste 15 milioane EUR:** Instrumentul Acceleratorul CEI le va permite întreprinderilor care lucrează la tehnologii de interes strategic european să solicite investiții CEI de peste 15 milioane EUR.

Un sprijin mai puternic pentru femeile inovatoare:

- o Elaborarea unui indice al genului și diversității în inovare pentru a identifica decalajele și a încuraja diversitatea în cadrul întreprinderilor. Acest lucru va oferi informații coerente investitorilor, finanțatorilor, clienților și factorilor de decizie.

- o Ediția din 2022 a *Premiului UE pentru femeile inovatoare* va include două premii suplimentare pentru femeile inovatoare cu vârsta sub 35 de ani. Prin urmare, vor fi acordate în total șase premii: trei premii pentru cele mai promițătoare femei inovatoare din întreaga UE și țările asociate la programul *Orizont Europa* și trei premii pentru cele mai promițătoare „inovatoare în devenire” cu vârsta sub 35 de ani.

Contribuția la prioritățile strategice

Programul de lucru pentru 2022 stabilește un set actualizat de „Provocări ale CEI”. Provocările CEI oferă oportunități de finanțare în domenii tematice cu peste 500 de milioane EUR pentru întreprinderile nou-înființate pentru a dezvolta tehnologii care vor contribui la obiectivul UE de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % până în 2030, precum și la consolidarea autonomiei strategice în domeniul tehnologiilor cuantice, spațiale și al noilor tehnologii medicale.

2022 – Anul european al tineretului

- În urma anunțului făcut de președinta von der Leyen în discursul său din 2021 privind starea Uniunii, Comisia a adoptat propunerea sa oficială pentru desemnarea anului 2022 drept *Anul european al tineretului*.

Europa are nevoie de viziunea, angajamentul și participarea tuturor tinerilor pentru a construi un viitor mai bun care să fie mai verde, mai favorabil incluziunii și mai digital.

Prin intermediul *Anului european al tineretului*, Comisia, în cooperare cu Parlamentul European, cu statele membre, cu autoritățile regionale și locale, precum și cu părțile interesate și tinerii înșiși intenționează:

- **să onoreze și să sprijine generația** care a făcut cele mai mari sacrificii în timpul pandemiei, oferindu-le noi speranțe, forță și încredere în viitor, prin evidențierea modului în care tranziția verde și cea digitală oferă perspective și oportunități reînnoite;

- **să încurajeze toți tinerii**, în special pe cei cu mai puține oportunități, pe cei proveniți din medii defavorizate, din zone rurale sau îndepărtate sau care aparțin unor grupuri vulnerabile, să devină cetățeni activi și actori ai schimbării pozitive;

- **să promoveze oportunitățile** oferite tinerilor de politicile UE, cu scopul de a sprijini dezvoltarea personală, socială și profesională a acestora. Anul european al tineretului va merge mână în mână cu punerea în aplicare cu succes a instrumentului *NextGenerationEU* în ceea ce privește oferirea de locuri de muncă, oportunități în materie de educație și formare de calitate, precum și

- **să se inspire** din acțiunile, viziunea și cunoștințele tinerilor pentru a consolida și a revigora în continuare proiectul comun al UE, pe baza Conferinței privind viitorul Europei.

Comisia va organiza pe tot parcursul anului o serie de activități la nivel european, național, regional și local și va lua în considerare noi inițiative. Domeniul de aplicare al activităților va acoperi aspecte care afectează în principal tinerii, urmând

prioritățile evidențiate de *obiectivele pentru tineret*, cum ar fi egalitatea și incluziunea, sustenabilitatea, sănătatea mintală și bunăstarea, precum și locurile de muncă de calitate. Acestea vor implica tinerii din afara UE.

Anul european al tineretului va merge mână în mână cu *NextGenerationEU*, care redeschide perspective pentru tineri, inclusiv locuri de muncă, oportunități de educație și formare de calitate pentru Europa viitorului, și sprijină participarea tinerilor în societate.

Anul tineretului va căuta să realizeze sinergii și complementaritate cu alte programe ale UE care vizează tineretul în întregul spectru de politici – de la programe de dezvoltare rurală axate pe tinerii agricultori la programe de cercetare și inovare și de la coeziune la acțiuni privind schimbările climatice – inclusiv programe ale UE cu impact internațional sau de natură transnațională.

În afară de *Erasmus+* și *Corpul european de solidaritate*, cu bugete de 28 de miliarde de euro și, respectiv, 1 miliard de euro pentru perioada financiară actuală, *Garanția pentru tineret* și *Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor* ale UE creează mai multe oportunități pentru tineri. În același timp, în 2022 va fi lansat un nou program intitulat *ALMA*, pentru a sprijini mobilitatea profesională transfrontalieră a tinerilor defavorizați.

Strategia UE pentru tineret 2019-2027 reprezintă cadrul pentru cooperarea în domeniul politicii UE pentru tineret. Ea sprijină participarea tinerilor la viața democratică și urmărește să garanteze că toți tinerii participă la societate. *Dialogul UE cu tinerii* este un instrument central în aceste eforturi.

În fine, *Conferința privind viitorul Europei*, care își va trage concluziile tot în 2022, asigură faptul că opiniile tinerilor cu privire la viitorul Uniunii sunt ascultate. O treime din participanții la grupurile de dezbateri ale cetățenilor europeni și din reprezentanții grupurilor la plenul conferinței este compusă, de asemenea, din tineri, în timp ce președintele Forumului European de Tineret participă, de asemenea, la plenul conferinței.

anosr
REPREZENTĂM VIITORUL
Alianța Națională a Organizațiilor
Studentești din România

Propunerile studenților privind dezvoltarea Spațiului European al Educației și implementarea efectivă în România

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR) a lansat recent (15 februarie) o poziție privind cele două inițiative ale **Comisiei Europene în domeniul învățământului superior**, raportându-se, atât la contextul internațional, menționând **măsuri pe care studenții le așteaptă de la Spațiul European al Educației**, cât și la **acțiunile care trebuie luate la nivel național** pentru ca sistemul de învățământ superior românesc să nu piardă, din nou, ritmul tendințelor europene.

Poziția ANOSR face referire la *Comunicarea Comisiei Europene privind O strategie europeană pentru universități* și la *Propunerea de Recomandare a Consiliului referitoare la construirea de punți pentru o cooperare eficientă în învățământul superior european*. Documentele elaborate de Comisia Europeană exprimă **tendința pozitivă** accentuată de-a lungul ultimilor ani de a crește implicarea Uniunii Europene în sfera învățământului superior.

La nivel european, poziția ANOSR a pornit de la **revendicările** Organizației Europene a Studenților (*European Students' Union*), federația europeană care reprezintă studenții și în care ANOSR reprezintă studenții din România, și de la **experiența negativă a implementării unor demersuri precedente** stabilite de instituțiile europene, precum **implicarea tinerilor în elaborarea** Planurilor Naționale de Redresare și Reziliență, **un eșec în multe state membre UE pe care Comisia l-a ignorat și nesancționat** în ciuda reglementării prin norme imperative.

Printre măsurile necesare detaliate în poziție se regăsesc: **creșterea participării studenților în guvernarea Alianțelor de Universități Europene** și a **impactului efectiv resimțit** de studenți, menținerea importanței **mobilităților fizice**, monitorizarea aspectelor legate de **dimensiunea socială a educației în Semestrul European**, monitorizarea **libertății academice** în cadrul raportului Uniunii Europene privind **Statul de Drept**, adoptarea unui **Cod European al Drepturilor Studentului drept precondiție pentru finanțare** din fondurile UE. De asemenea, de importanță crucială este **participarea adecvată a studenților în guvernarea Spațiului European al Educației**. Fără actorii interesați implicați formal, Spațiul European al Educației ar ajunge să reprezinte un exemplu negativ, un **spațiu european al miniștrilor și un regres** față de ceea ce reprezintă o normalitate în sistemul Procesului Bologna.

Pe de altă parte, numărul de acțiuni propuse de Comisie, precum și gradul de coordonare și colaborare așteptat la nivel european sunt fără precedent pentru Uniunea Europeană în acest domeniu și vor avea efecte pozitive profunde asupra învățământului superior din Europa, în domenii precum **cooperarea europeană, tranziția verde și digitală**, dezvoltarea de **competențe** pentru studenți. Participarea studenților, transparența și învățământul centrat pe student trebuie să fie în centrul acestor inițiative nu doar la nivel de valori, ci și de măsuri și obiective.

Tocmai din acest motiv, ANOSR a elaborat un set de **propuneri dedicate implementării inițiativelor la nivel național**, pornind cu un **plan de măsuri transparent** care să fie asumat de **Ministerul Educației**. Complexitatea schimbărilor de la nivel european reclamă acțiuni coordonate și rapide la nivel național. În acest sens, **Alianța RO European Universities** reprezintă un mod de a valorifica experiența universităților românești membre în alianțe și exemplu de bună practică de promovat la nivel european.

Printre domeniile relevante și măsurile propuse de ANOSR și detaliate în poziție se regăsesc: creșterea eforturilor de **digitalizare** (declarația ANOSR din 2020, „**Asumare reală, nu slogan**” rămâne **valabilă**), **finanțarea suplimentară a mobilităților fizice**, implementarea de către Guvern a **cardului european al studentului** drept document care să înlocuiască carnetul de student și să servească mai multor funcționalități, implicarea universităților în **dezvoltarea sustenabilă și tranziția climatică**, inclusiv prin a deveni exemple de structuri care activează sustenabil.

De asemenea, pentru implementarea adecvată a obiectivelor europene, este **urgent să fie finalizate restanțele acumulate în timp**, precum: dezvoltarea adecvată și utilizarea **rezultatelor învățării, recunoașterea învățării în contexte non-formale și informale**, mecanisme **energice de adresare a inechităților** din sistemul de învățământ superior românesc (fiind de notorietate plasarea sa în topurile europene referitoare la inechitate), inclusiv printr-o **strategie națională și strategii universitare privind dimensiunea socială a educației**. Alte teme adresate în poziție se referă la importanța adoptării unei **Metodologii naționale de evaluare și formare continuă** a cadrelor didactice (prevăzută de 10 ani în Legea Educației), care să sprijine inovația pedagogică, și **creșterea calității stagiilor de practică**.

„*Într-un moment în care status-quo-ul european în sfera învățământului superior se transformă, sunt două opțiuni pe masă: să fii refractar sau să te adaptezi inteligent. Prima variantă presupune opoziția la schimbări sau mimarea lor fără conținut sau susținere reală prin contribuții europene și măsuri naționale. A doua variantă, pe care ANOSR o susține prin propuneri de îmbunătățire la nivel european și măsuri de implementare la nivel național, este de a utiliza acest context în interesul comunităților universitare, reducând decalajele, crescând performanța și integrarea europeană a învățământului românesc și prioritizând acele acțiuni care pot produce efectiv o îmbunătățire pentru beneficiari*” a declarat Horia-Șerban Onița, președintele ANOSR.

ANOSR este membră a:

Calea Plevnei, nr. 61
Camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Nicolae MAREȘ

La 23 noiembrie 1945, poetul, filosoful, fostul diplomat, încă academician și profesor universitar, a evocat la Colegiul Academic din Cluj amintirile sale despre Patronul diplomației românești, așa cum era denumit, marele european Nicolae Titulescu, în perioada interbelică. (Cf. *Isvoade. Eseuri, conferințe, articole*, ediție îngrijită de Dorli Blaga și Petre Nicolau, Editura Minerva, București, 1972, pp. 182–199. Vezi și George G. Potra (editor), *Pro și Contra Titulescu*, volumul I, Fundația Europeană Titulescu, București, 2012, pp. 143–159). Evocarea îmbracă aura unui medalion – forma literară despre care Arghezi i-a comunicat scriitorului sovietic, Iliia Ehrenburg, în vogă în lume și în România prin anii 50 ai secolului trecut – că *medaliionul* trebuie asemănat cu o fundă pe care românii o țin la piept, în nici un caz nu poate fi considerat un preș lung, obiect cu care ei se șterg pe picioare. În evocarea sa, condensată la maxim, Lucian Blaga face „un portret al lui Titulescu”, pe care îl pictează din memorie, după „amintiri personale”. Și a avut destul de multe episoade de povestit, după cum ne vom convinge.

Se știe că drumul parcurs de tânărul poet și publicist spre diplomație i-a fost sugerat lui Blaga, imediat după căsătorie, de soția sa, Cornelia, care se trăgea din familia Brediceștilor. Fratele ei, Caius Brediceanu, a fost membru în Delegația României participantă la Paris, în 1919, pentru negocierea Tratatului de pace. El a fost cel care și-a adus sora, în calitate de lucrător tehnic, în rândul participanților. A fost un bun prilej pentru tânăr și iscoditoarea intelectuală, cu studii la Viena, cunoscută de limbi străine, să stabilească legături cu un număr important de diplomați de primă mărime, să simtă importanța diplomației, să îi prețuiască valențele. După căsătoria celor doi, la începutul carierei, în 1920, cred că la îndemnul soției, Blaga i-a înaintat Ministrului Afacerilor Străine, Take Ionescu, cererea de a fi angajat în serviciul consular al Legației României de la Paris. Cunoscut fiind-i numele și renumele, solicitarea i-a fost imediat aprobată. La scurt timp însă tânărul publicist și filosof va renunța la postul primit, *pe motive de sănătate*, în realitate pentru a se consacra scrisului. Constatând cât de greu se poate trăi din condei, în ciuda unei activități prodigioase desfășurate pe toate planurile, a ajuns la îndemnul de odinioară al soției. Și, în 1926, împreună cu Veturia Goga, a bătut la ușa ministrului Ion Mitiulea, solicitându-i să fie primit în diplomație. În momentul respectiv, Ministrul Afacerilor Străine nu avea decât două posibilități de angajare: un post în America și altul la Varșovia. Palatul Sturdza răspundea astfel pozitiv cererii pe care o primise din capitala Poloniei de la ministrul plenipotențiar, Alexandru T. Iacovaky, care tocmai solicitase să îi fie trimis un diplomat, atașat de presă, pentru a monitoriza și contracara propaganda antiromânească, destul de virulentă din presa poloneză, înfăptuită cu mare insolentă de unele cercuri evreiești și maghiare. Așa au ajuns soții Blaga, la începutul lui noiembrie 1926, pe Vistula, sau pe „pe urmele cronicarilor”, cum a scris Lucian Blaga prietenilor. (Nicolae MAREȘ, *Lucian Blaga – diplomat la Varșovia*, Editura Fudației României de Măine, București, 2011.)

Încă din primele zile, proaspătul atașat de presă participă la dezvoltarea cunoscutului monument din Parcul Łazienki, înălțat în memoria marelui compozitor polonez, Frederic Chopin, dovadă a încrederii de care s-a bucurat din partea șefului misiunii. Periplusul polonez de numai nouă luni ca durată, nu de un an cum eronat s-a consemnat, a constituit un capitol important din viața sa diplomatică, care a durat exact 13 ani.

În 1928, Lucian Blaga a fost transferat pe un spațiu mult mai generos, corespunzător pe deplin cu pregătirea și înclinațiile sale intelectuale – la Berna. Modest din fire, tot atașat, ca și la Varșovia, se considera, în continuare, „în marginea diplomației”. Locul îi îngăduia însă posibilități mult mai largi de manifestare. Aici, chiar de la începutul lunii aprilie, împreună cu soția au hotărât „să plece la Geneva, spre a cunoaște și celelalte orașe ale Elveției, țara pe care un mare poet al lumii o numise cândva „tinda lui Dumnezeu”. De la personalul Legației României, de la colegii săi, Blaga a aflat că Nicolae Titulescu, contrar obiceiului său de a nu poposi pe țărmul Lacului Lemman mai mult decât durau sesiunile Ligii Națiunilor, se găsea încă la Geneva. Era exact în timpul desfășurării marelui proces al optanților maghiari. Aflând cele de mai sus, nici o piedică nu i-a mai stat în calea înfăptuirii întrevederii.

Titulescu – greu bolnav de-o boală imponderabilă și fără de identitate precisă în tratatele de medicină

Nicolae Titulescu locuia – amintește Lucian Blaga – într-o cameră la Hôtel des Bergues, primind numai pe cei câțiva colaboratori ai săi. Nimeni, nici chiar cei mai indiscreți dintre amicii săi, n-ar fi putut spune care anume era boala ce-l consuma. „El era totuși bolnav, ars de-o flacăra lăuntrică, care îi reducea existența până la limitele palpării. Geniul său nu putea să suporte eșecul, ce intervenise prin jocul contingențelor, și pregătea, în febre de vulcan acoperit, revanșa pentru sesiunea ce trebuia să aibă loc în iunie”.

„Grava temperatură creatoare, simțul extrem al răspunderii, dorul de revanșă sub semnul unei dreptăți colective și irezistibila ardoare a posedatului nu-i mai dădeau răgaz, îi desființaseră somnul și-i problematizaseră însăși ființa: aceasta era boala sacră a lui Titulescu”. Cu strângere de inimă, Blaga s-a întors la Berna cu speranța că a două întâlnirea se va realiza. Așa s-a și întâmplat. Cea de-a doua i-a fost facilitată de unul dintre cei mai prețuiți colaboratori ai lui Titulescu, probabil Savel Rădulescu. „Titulescu era încă tot în pat. Înfațișarea era a unui bolnav, dar verva – a unui spirit răsfațat de-un întreg continent. Nu mi-a îngăduit aproape deloc să vorbesc, ceea ce, dată fiind înclinarea

BLAGA – TITULESCU

Titulescu – cea mai strălucită inteligență pe care am întâlnit-o în viață.

Un fel de întrupare a inteligenței, un arhetip

mea invincibilă spre tăcere, mi-a convenit din cale afară”. Blaga și-l amintește pe Titulescu: „cu fața sa de „asiat” fără vârstă, cu unele trăsături de copil, dar cu luciri de nedescris în ochi, unde se aduna toată viața. Atâta luminozitate cerea neapărat boala trupului, ca un necesar complement. După câteva întrebări și răspunsuri de rigoare, el a prins să-mi vorbească despre procesul optanților. Intra în domeniul său cu acea siguranță a mișcărilor pe care ți-o dă o patrie secretă. Mi-a arătat cu o bucurie ingenuă volumul gata tipărit, pe care intenționa să-l lanseze în ziua când va ajunge procesul în dezbaterile Ligii. Și a început să argumenteze, ridicând, cu minunată ușurință, blocuri ciclopice în fața mea. Am fost nevoit să fac eforturi din cele mai grele pentru a-i putea urmări dialectica, eu, care eram, oricum, destul de obișnuit, din alte domenii, cu salturile de la premise trecute sub tăcere, la concluzii, ce par mai mult surprize decât concluzii. Prin energia și subtilitatea acestui joc dialectic, prin vioiciunea acestei încrucișări de spade cu un adversar, care pentru el era totdeauna prezent, Titulescu îmi făcea impresia unei ființe de alt ordin decât cel uman. De unde s-a coborât în fața mea și datorită căror împrejurări s-a putut întrupa? Atunci, ca și mai târziu, în atâtea alte situații în care ne reîntâlneam, mi-am spus: Da, Titulescu este cea mai strălucită inteligență ce am întâlnit-o în viață. Un fel de întrupare a inteligenței, înțeleasă ca arhetip. Cu aceeași ocazie mi-am dat întâia oară seama și de darul său stilistic, făcând față oricăror exigențe”.

Titulescu avea darul definirii, avea eleganță și economie în expresie, calități comparabile cu ale filosofului Bergson

Întrevederea celor doi a durat două ore, deoarece interlocutorul revenea neconținut asupra procesului. I-a citit tânărului diplomat și din carnetele sale cu însemnări zilnice, unde-și nota, câteodată foarte dramatic, conversațiile ce le avea cu marii oameni de stat ai timpului. (Istoria ultimelor decenii nu se va putea scrie – aprecia Blaga – fără de a se cunoaște aceste însemnări ale lui Titulescu. Să sperăm că prețioasele documente nu s-au pierdut!). Ședința Ligii, care a avut loc peste câteva zile, s-a transformat într-un spectacol palpant, cu o sală de dezbateri arhiplină. Cu mare osteneală conaționalul *actorului* principal și-a putut face loc printre corespondenții ziarelor din cele patru puncte cardinale. În jurul mesei Consiliului apăreau delegații diverselor state, figuri ale jocului de șah internațional. Contele Apponyi i s-a părut lui Blaga: înalt, zvelt, adus puțin din umeri, cu barbă de înțelept, cu un foarte pronunțat profil de vultur bătrân, știindu-l ca pe un strălucit dialectician filosofic, urmărindu-i manifestarea la un congres filosofic condus de contele Keyserling, șeful școlii de la Darmstadt. Știa însă destul de bine că adversarul lui Titulescu s-a priceput să exploateze cu supremă dibăcie rezistențele firești, pe care legiurile burgheze ale Europei le opuneau unui act revoluționar cum a fost reforma agrară din România.

„În sală a intrat și Titulescu: înalt și el, gălbui, de-un calm stăpânit. Mulțimea cu sute de capete s-a întors spre el și un freamăt de curiozitate trecu peste băncile corespondenților: Titulescu!” Blaga a simțit din această rumoare imensul prestigiu de care diplomatul român se bucura în opinia internațională. Era întâia oară, după patru luni, că Titulescu părăsea camera hotelului. Boala sacră luase sfârșit. Bătălia, ce se anunțase tot atât de dramatică, cum fusese și cea din ianuarie, n-a mai avut loc în acea după-amiază, căci lupta grea, neauzită, fusese dată în afară de sală, în ceasurile premergătoare ședinței. Nu mai luam parte decât la un epilog de tunete după furtună. „În ședință, Titulescu a citit cu un glas de metal nobil și de-o transparență cuceritoare o declarație, arătând punctul de vedere românesc. Președintele Ligii s-a raliat apoi în numele Consiliului Ligii la acest punct de vedere românesc. Uluit de cele ce se petrec, contele Apponyi, luat evident prin surpriză, a ridicat nasul de vultur și a rostit ca un fel de protest. Totul a fost însă în zadar. Procesul optanților a ajuns într-adevăr la o cotitură, de unde nu mai era cu puțină o întoarcere”.

Blaga a evocat și faptul că odată cu declanșarea crizei economice de la începutul anilor 30, viața internațională a început să o ia razna prefigurându-se felurile forme ale catastrofei. „O umanitate dezaxată își pregătea singură, încetul cu încetul, poate că fără să vrea, dar cu obstinția unui destin advers, surprize din cele mai cumplite. La Geneva, conferințele internaționale economice, politice, financiare, divers etichetate și susținute de prodigioase lozinci, se țineau lanț. Remediile ce se propuneau se dovedeau simple paleative fictive, osândite să rămână înmormântate în arhivele Societății Națiunilor. /.../ Se profetea prăbușirea capitalismului, dar în același timp se făceau preparative secrete pe linia imperialismelor. Într-o atmosferă ca aceasta, tulburare și echivocă, s-a deschis și Conferința pentru dezarmare, de astă dată chiar în sunetul vast al clopotelor de la toate bisericile din Geneva”. Acel sunet de clopote, sfâșiat de-un vânt incudat, ce venea de pe Lacul Lemman, a răsunat multă vreme în urechile lui Blaga, mai degrabă ca lugubră alarmă, ca un presentiment apocaliptic al viitorului Foc”. Este cea mai zguduitoare imagine, inclusiv în plan diplomatic, a unor ani de cotitură rău prevestitori.

Anii vienezi ai consilierului diplomatic Lucian Blaga în relația cu Nicolae Titulescu

De la Palatul Sturdza, Legația română din Viena a fost avertizată că Austria va deveni punctul cel mai sensibil de pe Continent,

prefigurându-se cele mai „simptomatice” evenimente. Printre altele, sarcina lui Blaga se va concentra pe a ține la curent Ministerul Externe asupra situației interne din Austria. Misiunea respectivă îl absorbea pe fostul student și doctor în filosofie în anii 1916–1920. Tot ce era austriac pasionându-l, simțindu-se a fi pe toate planurile util. Mult mai util decât se dovedise a fi în Elveția. Aceasta l-a apropiat și mai mult de Titulescu. „Patronul” aprecia cu bucurie noile sale interese. Își amintește că în august 1933 a avut ocazia fericită de a sta din nou câteva zile în apropierea sa.

Titulescu se afla în Austria la odihna la BadGastein pentru câteva săptămâni, la recomandarea medicilor vienezi. Astfel, într-o zi, s-au primit de la Ministerul Afacerilor Străine câteva plicuri ce trebuiau de urgență transmise lui Titulescu. Blaga le-a dus personal la BadGastein, unde, printr-un gest de amicală și mișcătoare condescendență, a fost reținut câteva zile. Într-o după-amiază, l-a poftit la el și, din vorbă, Titulescu a intrat într-un fel de expunere, foarte elocventă, asupra situației internaționale, care, după eșuarea Conferinței de dezarmare, evolua spre zări nu tocmai îmbucurătoare. Nimeni nu-și dădea atât de bine seama ca Titulescu de seriozitatea cotiturii istorice la care s-a ajuns în viața internațională. Dar el nu cunoștea decât un singur fel, acela al salvagărdării păcii. În faza de-atunci a evoluției și-n condițiile momentului, Titulescu se străduia să dea un caracter cât mai monolitic nestrămutată că pacea ar putea să fie salvată prin Liga Națiunilor, cu condiția ca și Rusia să intre în Societatea geneveză. El devenise de câteva timp unul dintre protagoniștii care pregăteau atmosfera în capitalele occidentale pentru intrarea Rusiei în Liga Națiunilor. Pe drumul acesta, al salvării păcii prin organismul genevez, Titulescu aspira să ajungă în cele din urmă la o destindere și în răsăritul european. El își pregătea și își netezea formulele cu o răbdare și cu o răvnă de șlefuitor de diamante. Le încerca de-o mie de ori toate nuanțele, rețetele, umbrele, până când formulele începeau să palpate prin propria lor lumină. Toate știutele strădăni, ce s-au depus atunci în activitatea diplomatică în vederea definirii juridice a agresiunii, nu sunt străine nici de sugestiile, nici de modul de a lucra ale lui Titulescu. El avea în cap liniile mari ale unei concepții, dar, pe axe vigurose schițate, el socotea cu nenumărate detalii, chiar puțin probabil, dar nu exclude, pentru care își potrivea totuși reacției condiționate. În eșafodajul ideilor sale, totdeauna îndrăznețe, deși erau cel mai adesea de natură defensivă, el punea o uluitoare precizie și prudență juridică, și încă o dată o excepțională pasiune a formulării. În situații noi, Titulescu nu se mărginea niciodată să răspundă cu formule uzate. Când bunăoară propaganda pentru revizuirea teritoriale, ce ne amenința integritatea, luase proporții, Titulescu a știut să răspundă: nu revizuire, ci sublimarea, spiritualizarea frontierelor! Arhitectului european îi plăcea uneori să aibă în față sa pe cineva, căruia să-i facă atari expuneri. El se simțea parcă stimulată chiar și de prezența cea mai stângace a cuiva, fiindcă i se da astfel îndemnul să gândească la noi și noi posibilități. El devora problemele și era devorat de probleme. Văzând focurile ce-i pâlpăiau în ochi, interlocutorul se întreba, fără să vrea, cât timp acel corp fragil va mai rezista propriilor sale ardori.

Titulescu, cel mai sensibil barometru al cicloanelor și anticicloanelor internaționale

Lucian Blaga evocă cum în primăvara anului 1935 situația politică din Austria a fost incertă și confuză. Sub vâlul unei aparente normalizări mocnea o lavă latentă. Guvernul austriac de-atunci, autoritar, urmărind să salveze un simulacru de independență, ce trăia însă numai din grația unei puteri străine, permitea cu o crescândă bunăvoință propaganda cea mai fățișă în vederea unei restaurații habsburgice, în timp ce curente subterane, după o tentativă eșuată, stăruiau pentru Anschluss. Cu alte cuvinte se înfăptuia ceea ce prevăzuse Titulescu, acel sensibil barometru al cicloanelor și anticicloanelor internaționale. Amintește Blaga de faptul că Titulescu, de câte ori trecea spre Apus, cu vagonul său ministerial, amenajat cu tot confortul necesar, fără nici un huzur, cum le convenea unora să bârfească, ci numai pentru a înlesni munca de birou și în timpul călătoriei, se oprea și în capitala austriacă, cel puțin pentru câteva ore, prilej pentru a-i fi date cele din urmă informațiuni, un fel de rapoarte verbale rezumative asupra stărilor politice. „Oricât de obosit, uneori, de dezagrementele inerente călătoriei, Titulescu, pachetul de nervi, se reculegea repede, de îndată ce cobora pe peronul gării, iar dacă mai făcea și o plimbare cu mașina legației prin oraș, își redobânda felul obișnuit, neastâmpărul și temperamentul”. Cu ocazia unei asemenea descinderi, din primăvara anului 1935, (Credem că cele de mai sus s-au petrecut în anul 1936, când Gheorghe Brătianu a efectuat o vizită la Berlin, unde a avut convorbiri – potrivit documentelor din Arhiva MAE – cu căpeteniile hitleriste.) a aflat că tocmai trecuse pe la Viena un om politic român, care se întorcea din Berlinul nazist, unde tatonase în vederea unei apropieri. Atunci l-am văzut pe Titulescu într-un moment de revoltă, în ipostaza prerogativelor, la care-i da un drept legitim însuși geniul său. A prins să vestejească în cuvinte din cele mai biciuitoare încercările ce ținteau spre o politică externă dincolo de dunga ce-o întrezărea, sau împotriva acțiunilor ce le întreprindea el. „...noul război european, dacă va izbucni, va repeta, desigur nu în detalii, dar în linii mari, Primul Război Mondial. Războiul va fi lung și greu. La început Germania va avea succese, dar în cele din urmă va fi înfrântă...”. Apoi Titulescu s-a liniștit. Și a trecut la alte chestiuni.

Începutul primăverii între semn, simbol și tradiție (II)

George V. GRIGORE

Ziua de Măcinici păstrează urme rituale ale unui străvechi început de An agrar celebrat la echinocliul de primăvară, 9 martie pe Stil vechi, hotar între iarnă și vară, între zilele aprige ale *Babelor* și zilele călduroase ale *Moșilor*. În ziua de *Măcinici* s-au suprapus două sărbători de înnoire sezonieră a timpului: ultima zi a *Babei Dochia*, când, conform tradiției, moare și se prefăce în stană de piatră, și prima zi a *Moșilor*, jertfiți și transformați în cenușă pe rugul funerar pentru dreapta lor credință.

Obiceiurile din ziua de Măcinici formează un scenariu specific: prepararea alimentelor rituale (*Sfinți, Sfințișori, Bradoși*); beția rituală atestată de tradiția populară, care susține că e bine să bei în această zi 40 sau 44 de pahare de vin; *Deschiderea Mormintelor și a porților Raiului*; aprinderea *Focurilor de Măcinici* prin curți și grădini, în fața caselor și în câmp; purificarea oamenilor și a vitelor prin stropirea lor cu apă sfințită; protecția magică a caselor și anexelor gospodărești prin înconjurarea lor cu cenușa provenită de la *Focurile de Măcinici*; *Băutul Pământului* cu maiurile pentru alungarea frigului și scoaterea căldurii; așteptarea spiritelor morților cu scaune și mese întinse la *Focurile de Măcinici*; observații și previziuni meteorologice; aflarea norocului prin prepararea *Turtei de Măcinici*; credința că este un timp extrem de favorabil pentru prinderea vrăjilor și a farmecelor; încheierea *Sâmbrei Plugului*; *Retezatul Stupilor*; tăierea primelor corzi de viță de vie și altele.

Sărbătoare cunoscută pretutindeni în România, **Măcinicii** se numesc și *spiritele moșilor și strămoșilor*. Sărbătoarea din Calendarul popular corespunde, ca dată calendaristică și, partial, ca semnificație, cu cei *40 de Sfinți Mucenici* din calendarul bisericesc, jertfiți pentru credința lor în cetatea Sevastiei. Jertfele și sacrificiile umane săvârșite în vremurile preistorice în ziua Anului Nou sunt amintite astăzi de formele antropomorfe ale aluatului fiert sau copt în ziua de *Măcinici* și mâncat sacramental. Figurile antropomorfe sau geomorfe sunt preparate din aluat în formă de opt (8) sau cerc, fierte în apa îndulcită cu miere și cu adaos de miez de nucă. Forma cifrei opt, reprezentare plastică a zeului indo-european antropomorf și a colăcelilor, reprezentare a zeiței geomorfe neolitice, sunt supraviețuiri ale jertfelor umane, substitute divine în ceremoniile care marceau Anul Nou celebrat la echinocliul de primăvară. *Măcinicii*, sinonimi cu *Bradoșii* și *Sfinții*, se împart și sunt mâncați în fiecare an, în ziua de 9 martie (în Muntenia).

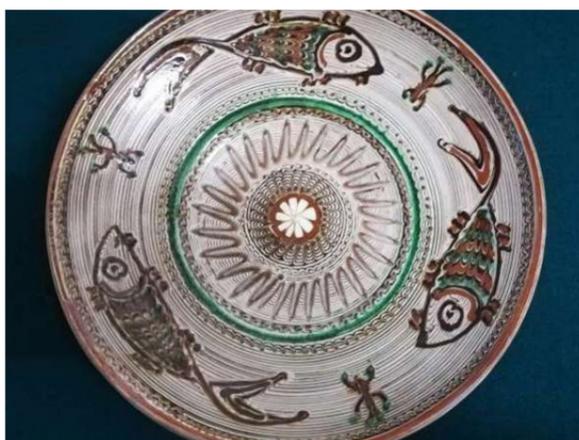
Tot în această perioadă se aprind Focurile echinociale. În ziua de 9 martie, ultima zi a *Babei Dochia*, erau efectuate practici preceștine, specifice începutului de An Nou: aprinderea focurilor, purificarea spațiului, pregătirea alimentelor rituale, efectuarea unor practici de pomenire a morților, începerea simbolică a celor mai importante activități economice, prevederea vremii și a belșugului în noul an. Datorită focurilor aprinse prin curți și grădini, satele din sudul țării se confundau în dimineața zilei de 9 martie cu niște nori de fum. Când focul se întetea, membrii gospodăriei, în special tinerii, săreau peste flăcări în așa fel încât fumul să pătrundă printre haine. Obiceiul este consemnat și în Transilvania, unde „în ajutorul zilei de 40 de sfinți se aprind grămezi de paie și căsenii sar unul după altul peste flăcări”, sau în Banat, unde se zgândărea și se bătea cu botele în el, pentru încălzirea mai rapidă a timpului. Considerând că fumul rezultat de la aprinderea focurilor nu era suficient pentru alungarea șerpilor care ieșeau în această zi din ascunzișurile lor, se afumau cu o cârpă aprinsă cotloanele gospodăriei. În timp ce copiii loveau pământul cu bețele sau ciomegele, strigau: „*Intră frig și ieși căldură, Să se facă vreme bună, Pe la noi pe bățatură!*” (Muntenia, Oltenia). Pe arii relativ extinse se credea că pământul era bătut cu maiurile (un fel de ciocane uriașe din lemn), cu toiagele, măciucile sau botele, de către Moși, spirite ale strămoșilor, identificate în *Calendarul creștin ortodox* cu cei *40 de Sfinți Mucenici din cetatea Sevastiei*. În timp ce lovesc pământul, aceștia s-ar îndemna strigând în cor: „*Patruzeci de sfinți voinici, Dați cu botele-n pământ, Ca să tune (intre) frigul, Să iasă căldura!*” (Moldova). Adesea, se batea cu botele și ciomegele și în focurile aprinse în curți și grădini în această zi (Banat). Unelte cu care copiii sau Moșii bat pământul ca să scoată căldura și colțul ierbii sunt frecvent modelate din aluat și mâncate în ziua de 9 martie.

În toate zonele etnografice ale României era obiceiul ca de **9 martie** să se facă diferite copturi în formă de om, albină, pasăre, sau colac. Forma preparatelor din aluat și numele lor (*Măcinici, Sfinți, Brânduși, Brădoși, Moși de paresimi*) au semnificații legate de începerea primăverii și a unui nou ciclu calendaristic. Acestea arătau, de cele mai multe ori, ca niște păpuși „*cu cap, ochi, nas, gură, mâini și picioare, făcute din făină de grâu și frământate în miere, cu miez pisat de nucă, sau niște figurine în formă de om*”. În sudul țării, formele antropomorfe din aluat, asemănătoare cifrei opt, nu erau coapte, ci numai uscate și fierte în apa în care se adăugau zahăr și miez de nucă. Foarte interesantă și bogată în semnificații este ornamentarea unor copturi, în special a colacilor, cu cercuri mici, simbolul Soarelui ajuns în cursa sa anuală la echinocliul de primăvară. Preparatele din aluat, indiferent de denumire, formă sau dacă erau sau nu sfințite în biserică, se dădeau întotdeauna de pomană și reprezentau spiritele grâului aduse sacrificiu unei zeități solare.

Ziua de 9 martie era o sărbătoare a morților, când li se împărțeau nu numai măcinici, ci și fasole sleită, nuci, poame, alune. În unele sate din Muntenia se făcea un „*brădos mai mare, în formă de om, cu gura cu urechi și cu nas, dar orb, și-l numesc Uitata. Acesta se face într-o pomenire tuturor morților care în timpul anului ar fi fost uități, adică nepomeniți. Acest colac, Uitata, este jucat de copii în jurul focului, ce se face în bățatură, apoi uns cu miere și mâncat*”. În satele bucovinene se făceau praznice ocazie cu care se dădeau pomană celor adunați câte un colăcel, lumină aprinsă și un pahar cu băutură.

Obiceiul de a bea 40 sau 44 de pahare de vin în ziua de 9 martie este o reminiscență a *Sărbătorilor Bahice* ale antichității. Oamenii credeau că vinul băut la Măcinici se transformă de-a lungul anului în sânge și putere de muncă. Dacă cineva din satele în care se practica obiceiul nu putea bea atâtea pahare pline cu vin, trebuia să guste sau cel puțin să fie stropit cu vin. Numărul paharelor de vin băute ar corespunde cu numărul *Sfinților Mucenici din Sevastia*.

Asemănător oricărui început de anotimp și de an, în ziua de 9 martie se făceau numeroase pronosticuri meteorologice ale noului an: „*Dacă îngheață pământul spre ziua de 40 de sfinți, se zice că toamna nu vor fi brume, și oamenii pot semăna păpușoi cât de târziu, că tot se vor coace foarte bine; iar dacă nu îngheață, apoi toamna pică bruma devreme și din cauza aceasta oamenii trebuie primăvara să semene cât de devreme*”, „*Cum va fi timpul în ziua de Măcinici, așa va fi toată primăvara*”. Credința că începutul simbolic al activităților economice la Anul Nou aduce spor și belșug era foarte puternică, de vreme ce în ziua de 9 martie era scos plugul în țarină și se trăgea prima brazdă. Cu câteva zile înainte se ascuteau și se îndreptau fiarele plugului, se verificau și se reparau celelalte părți ale plugului, se hrăneau bine animalele de tracțiune (boii), se încheiau înțelegeri între gospodari (tovărășie, simbrie) pentru a se ajuta la plug (se înjugau câte 4-6 boi la un plug de lemn), se aștepta momentul în deplină curățenie trupească și sufletească. În dimineața zilei de 9 martie, zi de muncă și de sărbătoare, abundau practicile cu rol purificator (afumarea cu tămâie și stropirea cu apă a boilor înjugăți la plug și a gospodărilor care ținea coarnele plugului în mâini) și fertilizator (aruncarea unui ou înaintea plugului de către gospodină).

Alexie este sfântul făcător de minuni pe ape, celebrat de pescari în ziua de 17 martie, însemnând începutul Anului Piscicol, sinonim cu *Ziua Peștelui*. Este o reprezentare mitică sezonieră, patron al viețuitoarelor care iermează sub pământ, în scorburi și sub scoarța copacilor, sub pietre sau în ape, care a preluat numele și data de celebrare a Cuviosului Alexie sau omul lui Dumnezeu din calendarul ortodox. Alexie încălzește și descuie Pământul la 17 martie pentru a ieși viețuțiile care au iernat într-însul. În satele din Câmpia Română, unde oile încetau să mai fie hrănite din această zi cu fân și otavă, fiind scoase la iarbă verde, sărbătoarea *Alexie* se numea *Lăsatul*. Timpul era în preajma echinocliului de primăvară, suficient de cald pentru ca

insectele să „învieze”, reptilele să se „dezmoștească”, știuca să se „zbată în apă” anunțând perioada de reproducere, albinele să iasă din stupi în căutare de hrană. De aceea sărbătoarea era denumită local și *Ziua Șarpelui, Ziua Peștelui, sau Retezatul Stupilor*. La *Alexie* se greblau și se măturau ogrăzile, târlele și oboarele, se aprindeau focuri prin grădini și livezi, se ocoleau casele și acareturile cu tămâie și cârpă arsă pentru alungarea șerpilor și insectelor, se legau tulpinile pomilor fructiferi cu paie să nu se cațere omizile pe crengi, se suna din clopoței sau se făceau zgomote bătând din fiare vechi pentru a se speria șerpii, șopârlele, salamandrele, broaștele.

Tot în această perioadă (25 martie) se sărbătorește și *Buna Vestire (Blagoveștenia)*, ziua când Biserica creștină celebrează vestea adusă Fecioarei Maria de către Arhanghelul Gavril că va naște pe Fiul, pe Iisus Hristos. Sărbătoarea, fiind situată în imediata apropiere a echinocliului de primăvară, când sosesc rândunelele și începe cucerul a cânta este denumită în Calendarul Popular și *Ziua Cucului*. La *Blagoveștenie* se efectuau nenumărate acte de purificare a spațiului, de alungare a șerpilor de pe lângă casă și a insectelor și omizilor din livezi: afumarea cu tămâie și cârpe arse a clădirilor, curților, oamenilor și vitelor (Transilvania, Banat); producerea zgomotelor de care să se sperie forțele malefice prin tragerea unui clopoțel legat de picior (Transilvania) sau lovirea fiarelor (Banat); aprinderea focurilor în grădini și livezi; scoaterea din lăzi a straielor și țesăturilor la aerisit. Fertilitatea în noul an era invocată prin stropitul rădăcinii prunilor cu țuică; amenințarea cu securea a pomilor fructiferi că vor fi tăiați dacă nu rodesc (Banat, Transilvania). În alte zone, ziua de *Blagoveștenie* era însă considerată neprielnică pentru rodul păsărilor, animalelor și plantelor: nu se puneau cloștile sau se credea că din ouăle ouate în această zi nu ies pui; vacile nu se „goneau”; nu se semăna porumbul (Moldova, Bucovina). În schimb, în vestul țării se obișnuia să se altoiască pomii, iar în nord, unde primăvara sosește mai târziu, să se scoată stupii la iernat. *Blagoveștenia* era un timp favorabil pentru aflarea norocului și rodului pomilor fructiferi pentru previziuni meteorologice. Femeile strângeau apa provenită din neaua topită pentru a fi folosită în practicile de medicină și cosmetică populară. Importanța sărbătorii este subliniată de sacrificiul peștelui, care se mănâncă, indiferent dacă ziua este de post sau de dulce.

